

Stichting Boomwachters Groningen

info@boomwachtersgroningen.nl

College van B&W Gemeente Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Groningen, 10 mei 2023

Betreft: plannen rond Biotoop te Haren

Geacht College,

Wij schrijven u n.a.v. een bericht in de Groninger Gezinsbode van 25-01-2023 (zie bijlage 1) over ontwikkelingsplannen rond de locatie Biotoop te Haren. Wij hebben in dit kader een aantal vragen en verzoeken aan uw College.

In het artikel ontvouwt Carex plannen voor het optoppen van de bestaande bouw en de wens om de aangrenzende tuin 'aan te kleden en te beheren'. De Vereniging Vrienden van de Hortus is het oneens met de door Carex voorgestelde overdracht van beheer en als zodanig is er sprake van onvrede tussen partijen. De heer Van Niejenhuis, wethouder van ruimtelijke ordening en wonen, laat zich over de genoemde plannen zeer positief uit.

- Wij vragen ons af of genoemde wethouder zich uitsprak op persoonlijke titel en vanuit zijn eigen portefeuille of dat zijn uitspraken zijn gedaan vanuit een gedeeld collegestandpunt. Graag uw reactie.

Gelet op wat op de gemeentelijke website is te vinden, hoofdzakelijk stukken m.b.t. de overdracht van eigendom van het Hortusgebied aan de gemeente Groningen en een tweetal vragen vanuit de gemeenteraad, ontbreekt er op genoemde website belangrijke informatie over de natuurhistorische en ecologische waarde van het gebied. Wij hebben hier over een belangrijk document gevonden dat wij u doen toekomen (zie bijlage 2).

- Wij verzoeken u dit toe te voegen aan de genoemde stukken die op de gemeentelijke website al zijn te vinden m.b.t. Biotoop.

Wij gaan ervan uit dat u net als wij een evenwichtige voorlichting aan het publiek en de Raad wenselijk en nodig achten alvorens te besluiten. In genoemd stuk van ecologisch onderzoeksbureau Altenburg & Wymenga wordt de waarde van het gebied voor natuur en ecologie breed neergezet en ook de betekenis als ecologische verbindingszone.

- Ook vragen wij ons af of en zo nee of de kaart van de GES (gemeentelijke ecologische structuur) kan worden aangepast aan de al weer even geleden gerealiseerde uitbreiding van gemeentelijk grondgebied met o.a. Haren en ten Boer.

Wij gaan ervan uit dat het huidige College met daarin GroenLinks en ook Partij voor de Dieren, groot belang stelt in behoud van natuur. Natuur in de zin zoals ook het gemeentelijk stadsecologisch beleid dat beoogt en dat is gericht op het realiseren van vitale populaties van levensvormen. Om dat

te bereiken zijn factoren als de groepsgrootte van populaties, de aantallen populaties, intern aanwezige genetische diversiteit en dus uitwisseling tussen populaties wezenlijk van belang. Zo kunnen de uit die populaties opgebouwde soorten van planten, dieren en micro-organismen in combinatie met hun natuurlijke bestaansvoorwaarden (habitats, waaronder het bijbehorende substraat) behouden blijven. Deze opgave geldt niet alleen binnen het gemeentelijk territoir, maar ook daarbuiten zover als haar invloedssfeer reikt.

Dat oorspronkelijk het gebied vanuit cultureel bepaalde interesse mede met beplanting vanuit diverse bronnen is vormgegeven, laat onverlet dat door decennia lange ongereptheid ook spontaan ontstane waarden zijn mee ontwikkeld, wat de waarde van het gebied voor behoud van biodiversiteit heeft vergroot. Naast natuurhistorische waarden (in een onlangs verschenen boek over arboreta in Nederland en Vlaanderen is ook de Hortus Haren als zodanig opgenomen), heeft het gebied ook in strikt ecologische zin, grote functionele betekenis als ecologische verbindingzone, welke ook gebieden buiten onze gemeente aankoppelt in een netwerk. Daarbij geldt dat de zwakste schakel de sterkte van de gehele keten bepaalt.

Zo beschouwd is Hortus Haren van betekenis voor het uiteindelijk te realiseren NNN (Natuur Netwerk Nederland). Dat het overzicht van Altenburg & Wymenga de locatie Hortus in haar functionele hoedanigheid van 'ecologische verbindingzone' expliciet benoemt, zegt genoeg over haar waarde. Het willen 'aankleden' van dit natuurlijke gebied en dus fatsoeneren naar stedelijke maatstaven, waarbij orde en netheid qua betekenis en aanpak een geheel eigen cultureel dus mens gedreven invulling hebben verkregen, staat minimaal qua vorm haaks op hoe het toegaat in de natuurlijke orde. Daar behoren ordening van veel onderling gerelateerde levensvormen tot een enkel samenhangend systeem en bijvoorbeeld hergebruik van afval dus opruimen, tot de kernprocessen van de levende natuur.

Het vergt aandacht en begrip om hier oog voor te krijgen en vanuit waardering meer te laten dan te doen. Natuur is daar zeer mee gebaat. Fatsoeneren haalt een streep door de waarde van het gebied, door het vertrouwen in de uitgangspunten van het huidig College en door de inzet van de deels vrijwilligers die nu met inzet en deskundigheid het gebied naar waarde beheren.

Ook de gemeentelijke reactie op de vraag uit de Raad hoe de gemeente de bomen in het park gaat onderhouden, klaarblijkelijk volgens de stedelijke normen, maakt ons zeer bezorgd tegen de achtergrond van onze niet aflatende ijver om aandacht te vragen voor een zo natuurlijk mogelijk beheer en onderhoud van gemeentelijke bomen en overige beplanting, zeker in een gebied als Hortus Haren.

Wij zien uw reacties graag **per mail** tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Stichting Boomwachters Groningen namens hen,

E.M. Vroom

c.c. Gemeenteraad gemeente Groningen, Hortus Botanicus Haren-Groningen Stichting Behoud Groene Hortus, Vereniging Vrienden van de Hortus 'Henricus Munting' en Groninger Landschap

Bijlage 1 : screenshot van artikel uit De Groninger Gezinsbode

Bijlage 2 : document van ecologisch onderzoeksbureau Altenburg & Wymenga

Bijlage 1:

Screenshot artikel Gezinsbode van 25 januari 2023, ook te lezen via [deze link](#).

Huisgemaakte pizza op de open dag van de Biotoop in mei 2022. Foto: Nanne Maat

Wonen en werken tussen de boomtoppen

Carex Haren BV wil appartementen bouwen op De Biotoop in Haren. De beheerder van deze creatieve broedplaats ziet mogelijkheden voor extra verdiepingen met woon- en werkruimte op het bestaande complex.

HAREN De beheerder mikt op behoud van De Biotoop voor een periode van zeker tien jaar. Met meer woon- en werkruimte vergroot Carex de haalbaarheid. Als het complex met houtskool valt op te toppen, kunnen er zelfs twee verdiepingen op meerdere plekken van het bestaande complex komen.

'Vadrig wonen en werken tussen de boomtoppen', stelt Carex. In het nieuwe plan 'De Biotoop, waarin van Groningen' zijn ideeën opgepakt om ook De Hortus botanica aan te kleden en te behouden. Daarnaast wil Carex 'met respect voor de ecologisch en botanische waarde' het bestaande stadsgevoel overnemen van Stichting Vrienden van de Hortus en de Stichting Behoud de Groene Hortus.

80 tot 100 appartementen in 2022, heeft Carex naast de huidige 150 sociale huurwoningen en 180 bedrijfswoningen, nieuwe verdiepingen te bouwen op de vijf steigers die daarmee geschikt zijn. Ze bieden plaats aan 80 tot 100 duurzame huurwoningen, die vaste inkomsten opleveren.

Daarmee kan Carex de eigen jaaromzet van 1,5 miljoen euro verhogen.

Naast uitbreiding van het complex is geld nodig voor 'een supergezonde' renovatie. Carex denkt aan asbestverwijdering, nieuwe technische voorzieningen en nieuwe dakbedekking om botanische voorzieningen en nieuwe dakbedekking om botanische voorzieningen en nieuwe dakbedekking om botanische voorzieningen en nieuwe dakbedekking om botanische voorzieningen.

'Niet te rijmenachtig laten uitzien' Jeroen Bloekstra, voorzitter van De Biotoopvereniging, rucht de pogingen van Carex om de levensduur van de creatieve broedplaats te verlengen tot. Toch heeft hij twijfels over het verhogen van het complex met mogelijk zelfs twee verdiepingen. 'Het moet er niet te rijmenachtig uitzien.' Bloekstra verwacht zinnige discussies met de bewoners en andere mensen in De Biotoop. 'Zwaai zo vaak zijn de meningen verdeeld.'

Bestuurder Tjerk Zwambag van Stichting Vrienden van de Hortus, wil niet dat het beheer van de Hortus wordt overgenomen aan Carex. 'Wij zijn tegen het voorstel om de botanische tuin gratis toegankelijk te maken. We denken dat er

dat publiek naar de Hortus komt dat niets heeft met de ecologische waarde. Je wilt niet dat er planten verplant of meegenomen worden. De Hortus verdient bescherming. We zijn overtuigd door het plan van Carex. Er is vrede' geen overleg meer gevoerd.'

Het plan is gepresenteerd op het moment dat De Biotoop en De Hortus door de gemeente Groningen zijn overgenomen van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Om langzamerhand beheerder Rik van Nijezenhuis dat de gemeente zich berooft op de toekomst van deze groene enclave. Hij heeft waarde aan de creatieve broedplaats maar sluit woonbouw niet uit.

Over het vernieuwde bouwen beheerplan van Carex zegt Van Nijezenhuis: 'Het is een beetje een waardedreft bijdrage voor de toekomst van het gebied. Ik vind het top dat dit zo wordt gemaakt en ingebouwd. Als onze partij er eigen beweging vroegtijdig

Zoals zo vaak zijn de meningen verdeeld

kenbaar maken wat ze willen, kunnen we een goed gesprek hebben over de uiteindelijke visie op het gebied en de te maken keuzes.'

Wardakoukas en openluchttheater Carex verwacht dat de gemeente als eigenaar van De Biotoop financieel over de brug komt. 'Zelf kan ze een tot twee miljoen euro investeren in de renovatie van het 24 hectare groene terrein. Voorwaarde is wel dat de 'middeleeuwse vooruit van Groningen' nog tien jaar bestaat. In dat geval is ook een investering nodig in zonnepanelen, waterkloeken, 'meergeneratie-luis', spreker, bote voetganger en openluchttheater.

Leefstijd 40-50 jaar Op het complex hebben ongeveer 180 mensen een werkruimte. Niet allemaal wonen ze in De Biotoop. Op dit moment wonen er 180 personen onder wie 26 kinderen. Daarvan zijn er 14 geboren. In de vier woonsteigers wonen mensen met verschillende levensfasen, stellen, seniorengezinnen, meerkindergezinnen en woongroepen. De grootste groep van 116 bewoners zit in de leefstijlcategorie 40-50 jaar. ■

Bijlage 2:

Hortus Botanicus Haren – Perspectieven, door Dr R.J. Strijkstra 2020

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden

Het document van ecologisch onderzoeksbureau Altenburg & Wymenga is ook via [deze link](#) in te zien.